

## **Iran razmatra odmazdu protiv SAD-a, zatvara se Hormuški tjesnac?**

Kategorija: SVIJETAžurirano: Ponedjeljak, 23 Lipanj 2025 11:43

Objavljeno: Ponedjeljak, 23 Lipanj 2025 08:59

---

### **#KALLAS UPOZORAVA IRAN DA BI ZATVARANJE HORMUŠKOG TJESNACA BILO IZNIMNO OPASNO#**

Iran i Izrael nastavili su razmjenjivati zračne i raketne napade dok se svijet u ponedjeljak priprema za odgovor Teherana na američki napad na njegove nuklearne lokacije, a američki predsjednik Donald Trump pokrenuo je ideju promjene režima u Islamskoj Republici.

Iran se u nedjelju obvezao da će se nastaviti braniti, dan nakon što se SAD pridružio Izraelu u najvećoj zapadnoj vojnoj akciji protiv zemlje od Islamske revolucije 1979. godine, unatoč pozivima na suzdržanost i povratak diplomaciji iz cijelog svijeta.

Komercijalni satelitski snimci pokazali su da je američki napad u subotu na iransku podzemnu nuklearnu elektranu Fordow teško oštetio ili uništio duboko zakopano mjesto i centrifuge za obogaćivanje uranija koje su se u njemu nalazile, ali točni razmjeri štete na toj lokaciji nisu utvrđeni, rekli su stručnjaci.

U svojim posljednjim komentarima na društvenim mrežama o američkim napadima, Trump je rekao da je "svim nuklearnim lokacijama u Iranu nanesena monumentalna šteta".

"Najveća šteta dogodila se daleko ispod razine tla. U metu!!!" napisao je na svojoj platformi Truth Social.

Trump je ranije pozvao Iran da odustane od bilo kakve odmazde i rekao da "sada mora sklopiti mir" ili će "budući napadi biti daleko veći i puno lakši".

SAD je lansirao 75 precizno navođenih projektila, uključujući bombe za uništavanje bunkera i više od dva tuceta projektila Tomahawk, na tri iranske nuklearne postrojenja, rekao je novinarima predsjednik Združenog stožera, general Dan Caine.

Međunarodna agencija za atomsku energiju, UN-ovo nadzorno tijelo za nuklearnu energiju, izjavila je da nakon američkih napada nije zabilježeno povećanje razine zračenja izvan lokacije. Rafael Grossi, glavni direktor agencije, rekao je za CNN da još nije moguće procijeniti štetu nastalu pod zemljom.

Visoki iranski izvor rekao je Reutersu da je većina visoko obogaćenog uranija u Fordowu premještena negdje drugdje prije napada. Reuters nije mogao potvrditi tu tvrdnju.

Teheran, koji poriče da njegov nuklearni program ima bilo kakvu drugu svrhu osim mirnodopske, poslao je rafal projektila na Izrael nakon američkog napada, ranivši brojne ljudi i uništivši zgrade u Tel Avivu.

No, zasad nije ispunio svoje glavne prijetnje odmazdom, da će ciljati američke baze ili zaustaviti isporuke nafte koje prolaze kroz Hormuški tjesnac.

Pokušaj prekidanja opskrbe naftom u Perzijskom zaljevu zatvaranjem tjesnaca mogao bi uzrokovati vrtoglavi porast globalnih cijena nafte, poremetiti svjetsko gospodarstvo i izazvati sukob s ogromnom Petom flotom američke mornarice sa sjedištem u Zaljevu.

## **Iran razmatra odmazdu protiv SAD-a, zatvara se Hormuški tjesnac?**

Kategorija: SVIJETAžurirano: Ponedjeljak, 23 Lipanj 2025 11:43

Objavljeno: Ponedjeljak, 23 Lipanj 2025 08:59

---

Cijene nafte skočile su u ponedjeljak na najvišu razinu od siječnja.

Iranski parlament odobrio je zatvaranje tjesnaca, koji Iran dijeli s Omanom i Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Iranska Press TV izjavila je da bi za svaki takav potez bilo potrebno odobrenje Vrhovnog vijeća za nacionalnu sigurnost, tijela kojim upravlja iranski vrhovni vođa ajatolah Ali Hamnei.

Caine je rekao da je američka vojska pojačala zaštitu trupa u regiji, uključujući Irak i Siriju. Američki State Department izdao je sigurnosno upozorenje za sve američke građane u inozemstvu, pozivajući ih na "povećani oprez".

Američki državni tajnik Marco Rubio u nedjelju je pozvao Kinu da potakne Iran da ne zatvara tjesnac, rekavši u emisiji Fox Newsa da bi to bila "strašna pogreška".

"Za njih je to ekonomsko samoubojstvo ako to učine. I mi zadržavamo mogućnosti za rješavanje toga, ali i druge zemlje bi to trebale razmotriti. To bi puno više naštetilo gospodarstvima drugih zemalja nego našem", rekao je.

Izraelska vojska izvjestila je o lansiranju rakete iz Irana u ranim jutarnjim satima u ponedjeljak, rekavši da ju je presrela izraelska obrana.

Sirene za zračnu uzbunu oglasile su se u Tel Avivu i drugim dijelovima središnjeg Izraela. Iran je više puta ciljao Veliki Tel Aviv - metropolitansko područje s oko 4 milijuna ljudi - poslovno i ekonomsko središte Izraela gdje se nalaze i kritična vojna sredstva.

Iranske novinske agencije izvjestile su da je protuzračna obrana aktivirana u središnjim teheranskim okruzima kako bi se suprotstavila "neprijateljskim ciljevima" te da su izraelski zračni napadi pogodili Parchin, lokaciju vojnog kompleksa jugoistočno od glavnog grada.

U objavi na platformi Truth Social u nedjelju, Trump je pokrenuo ideju promjene režima u Iranu.

„Nije politički korektno koristiti izraz 'promjena režima', ali ako trenutni iranski režim nije u stanju PONOVNO UČINITI IRAN VELIKIM, zašto ne bi došlo do promjene režima??? MIGA!!!“, napisao je.

Trumpova objava uslijedila je nakon što su dužnosnici u njegovoj administraciji, uključujući američkog potpredsjednika J. D. Vancea i ministra obrane Petea Hegsetha, naglasili da ne rade na rušenju iranske vlade.

Izraelski dužnosnici, koji su započeli neprijateljstva iznenadnim napadom na Iran 13. lipnja, sve češće govore o svojoj ambiciji da sruše tvrdokorni šijitski muslimanski klerikalni establišment.

Dok je Teheran vagao svoje mogućnosti, očekuje se da će iranski ministar vanjskih poslova Abas Arakči u ponedjeljak u Moskvi razgovarati s ruskim predsjednikom Vladimirom Putinom. Kremlj ima strateško partnerstvo s Irandom, ali i bliske veze s Izraelom.

Govoreći u nedjelju u Istanbulu, Arakči je rekao da će njegova zemlja razmotriti sve moguće

## **Iran razmatra odmazdu protiv SAD-a, zatvara se Hormuški tjesnac?**

Kategorija: SVIJETAžurirano: Ponedjeljak, 23 Lipanj 2025 11:43

Objavljeno: Ponedjeljak, 23 Lipanj 2025 08:59

---

odgovore i da neće biti povratka diplomaciji dok se ne uzvrati.

Rusko ministarstvo vanjskih poslova osudilo je američke napade za koje je reklo da su potkopali Ugovor o neširenju nuklearnog oružja i upozorilo na širenje sukoba na Bliskom istoku.

Vijeće sigurnosti UN-a sastalo se u nedjelju kako bi raspravljalo o američkim napadima, dok su Rusija, Kina i Pakistan predložile da tijelo od 15 članica usvoji rezoluciju kojom se poziva na trenutni i bezuvjetni prekid vatre na Bliskom istoku.

Glavni tajnik UN-a Antonio Guterres rekao je Vijeću sigurnosti da američka bombardiranja u Iranu označavaju opasan zaokret u regiji i pozvao na povratak pregovorima o iranskom nuklearnom programu.

### **Kallas upozorava Iran da bi zatvaranje Hormuškog tjesnaca bilo iznimno opasno**

Visoka predstavnica EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku Kaja Kallas upozorila je u ponedjeljak da bi zatvaranje Hormuškog tjesnaca bilo iznimno opasno i ne bi bilo dobro ni za koga.

“Velika je zabrinutost zbog mogućnosti odmazde i eskalacije rata, a posebice ako bi Iran zatvorio Hormuški tjesnac što bi bilo iznimno opasno i ne bi bilo dobro ni za koga”, rekla je Kallas prije početka sastanka ministara vanjskih poslova, na kojem će stanje na Bliskom istoku biti glavna tema.

Hormuški tjesnac, koji povezuje Perzijski zaljev s Indijskim oceanom, najvažniji je svjetski prolaz za transport nafte. Kroz njega prolazi oko 20 posto globalne potražnje nafte i plina.

Ministri su i prije službenog sastanka za vrijeme radnog doručka razgovarali o Iranu.

“Ministri su jako fokusirani na diplomatsko rješenje i vlada velika zabrinutost zbog mogućnosti odmazde i eskalacije rata”, rekla je visoka predstavnica. (Hina)

